НОВА РАДА

Тимчасові умови передплати на 1918 рік.

на 9 міс.	на 8 міс.	на 7 міс.	на 6 міс.	на 5 міс.	на 4 міс.	на 3 міс.	на 2 міс.	на 1 міс.
—	—	—	—	—	—	24 р.	16 р.	8 р.

Передплати приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні докочно прикладати стару адресу).

Адреса редакції й контори

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.

Телефон редакції 64—80. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМИЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.

Виходить що-дня, окрім понеділків і днів після великих свят.

Умови друкування оповісток:

На I сторінці: 3 карб. — коп
На IV „ 1 „ 75 коп
за 1 рядок в 1 шпальту петіта за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошення небільше як в 3 рядки в шп. 1 карб. 75 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10—6 год. дня

Ціна окремого № у Києві 35 к.
В провінції і на вокзалах 35 к.

№ 149. Неділя, 25 (12) серпня 1918 року. № 149.

Літній театр купецького зібрання. Дирекція Колесниченко. 1-го укр. арт. під керуванням ЗЛИСИНА

Сьогодня у неділю 25-го серпня **Борці за мрії і Дівертисмент,** 26-го Помилились у дурні і Україна (музична поема), 28-го Майська ніч і По ревізії, 29-го Зайдитолова (Бенефіс відомої арт. Затиркевич-Карпінської), 30-го Тарас Бульба і Українські співи.

С. С. Розенкранцъ, Кіевъ. Александровск. ул. № 37-а Телефонъ 22—24.

Учредитель Акціонернаго Общества Днѣпровской бумаго-массной мануфактуры „Саколинъ".

Уставъ утвержденъ г. Министр. Торг. и Промышленности 26 Іюля 1918.

Основной Капиталъ 10.000.000. рублей

ЗАВОДЫ: Древесно-массный, соломенно-целлюлозный и сульфатъ целлюлозный. Производство: древесной массы, соломенной и сульфатной целлюлозы.

ФАБРИКИ: 1) Писче-бумажныя; 2) Саколиновыя: бумаго-масная прядильная и ткацкая.

ПРОИЗВОДСТВО: Бумаги, саколиновой нитки, полотна мѣшковъ, ковровъ, обойныхъ матерій сноповязальнаго и упаковочнаго шпагата, бичевы, веревокъ, канатовъ. Картонажно - штамповальныя издѣлія и шволяцін.

Подписка на акціи принимается въ Азовско-Донскомъ Коммерческомъ Банкѣ, въ Кіевѣ.

Справки, подробное ознакомленіе съ планомъ предпріятія и производствомъ по новѣйшимъ патентамъ послѣдняго времени, а также обозрѣніе богатой коллекціи образцовъ, привезенныхъ изъ Германіи в Іюнѣ м-цѣ о/г-въ Конторѣ С. С. РОЗЕНКРАНЦА ежедневно отъ 4—7 ч. вечера. 3—0926—1

Третя Державна Українська гімназія для хлопців та дівчат на ПЕЧЕРСЬКУ Прийом прохань в молодчий, старший підготов. I, II, III, і IV кл. учні з російських гімназій, та вищих почакових шкіл приймаються без іспиту в відповідний кл. Іспит з 2 вересня, початок навчання 9 вересня. Платня 60 карб. на рік. ПРИ ГІМНАЗІЇ БУДЕ БУРСА. Прохання приймаються по пошті і в канцелярії гімназії що-дня від 9 до 1 часу і від 5 до 7 г. в будинку 5 гімназії (Суворівська 1). 3—1041—1

Т-во Маяк Миколаївська 9. (Магаз. бувш. К. Шепе). тел. 45—74.

Книжки. Ноти. Картини.

Художественна і научна література. Передплата й прийом оповісток на „Нову Раду" і всі другі видання.

Незабаром відкривається бібліотека на всі українські й на других мовах книжки.

Скоро і акуратно виповняються замовлення з провінції. 1—0933—1

Українська МІШ. **Гімназія** ДЛЯ ДОРОСЛИХ Рада Спілки вчит. українців м. Київа закладає в осенн. ц. р. 8-ми кляс. мішану гімн. (вечірня зміна) для дорослих по програму хлоп'яч. держ. гімн. (Курс. чотирорічний). Прохання приймається в канц. 2-ої гімн. (Бібік. Бульв. 18 у дворі) од 6-ої до 8-ої год. вечора 5—0921—3

Київ, 25 (12) серпня 1918 року.

Штрихи до майбутньої картини. Час од часу між дипломатами та відповідальними політиками ворожих коаліцій одбуваються ще й словесні турніри. Вони може не такі голосні й на аргументацію багаті, як гуркіт гармат на полях боїв, але не менш од його важливі. Бо коли гарматні дискусії уявляють із себе тільки прояв фізичної сили, то ці словесні турніри показують, до чого та сила прямує, отже виявляють свого роду волю держав, одхиляють завісу з того, що має настати, коли вже затихне гарматний гуркіт. Остання з черги полеміка одбулась між англійським міністром закордонних справ Бальфуром та німецьким міністром колоній Зольфом.

В звичайній літературній полеміці дуже рідко буває, щоб одна сторона переконала другу. В політичній ще рідше, себ то ніколи. І це натурально, бо неза для супротивника говоряться запальні промови, а за-для тих „третіх", що через голову супротивника з цілим заінтересуванням прислухаються до слів промовці, усилковуючись за гладенькими дипломатичними фразами вхопити ту суть, що на данний момент являється віссю політики, круг якої обертаються підрядні її колеса. Так виходить і в данному разі. Звичайно, безодня між двома коаліціями, по останньому дипломатичному турнірі, не вважаючи на всякі любомирні аванси, ще глибшою стала. Та, звичайно ж, не на те полемику й розпочато, щоб її засипати. Ніби другорядні моменти полеміки, власне й виступають на перший план. І от з цього погляду промова німецького міністра набуває чималої симптоматичної ваги,—не там, де він шле докори своєму супротивникові за колишню політику що до народів бувшої Росії, бо й супротивник легко міг би тим самим віддячитись, а там, де відхиляється краєчок завіси над майбутнім. Таких моментів хоч і не багато, але вони таки єсть.

„Берестейський мир,—мовив д. Зольф,—це рямці; картина, котру в них мають вставити, ще тільки наштрихована. І серед штрихів до майбутньої картини ми знаходимо заяви про те, що Німеччина у власних своїх інтересах береться обороняти ті нові держави, які повстали по Берестейському мирі, поки вони стануть на власні ноги. Устами свого міністра, німецьке правительство обіцяє „не зловживати допомогою" й не обертати її в анексію, розчиняючи тільки перед новими державами шлях до волі, ладу і доброго співжиття. Це, на думку промовця, натуральний переступний період який тільки по-волі може перетворитись у справжній лад, коли для його підтримання й оборони складуться відповідні сили.

Ми знаємо, що нужда закон міняє, а не тільки дипломатичні обіцянки. Тим-то не надаючи особливої ваги їм, як програмі будуччини, ми звертаємо увагу на них тільки як на симптоматичний покажчик теперішніх настроїв серед офіціяльних кругів у Німеччині.

В справі академії наук.

Як видно з газетних звісток, організація української вищої наукової інституції наближається до свого кінця. Комісія, якій доручено цю справу, вже виробила основи істнування майбутньої академії наук, розробила схему наукової роботи по трьом її відділам—історично-філологичному, юридичному та природничому. В кожнім відділі певна кількість катедр віддана дісциплінам, звязаним з дослідами над Україною. Отже маємо всі данні для того, щоб ця академія була українською не тільки по назві, але й по суті, своєю роботою для розвитку науки на Україні і про Україну.

Але щоб ці можливости справді здійснились, щоб українська академія справдила своє основне завдання—служити інтересам української науки й культури, треба, щоб реалізація академичного статута була доручена людям, для яких ці інтереси дійсно мають ціну. Характер і напрям перших кроків життя української академії цілком залежатиме від першого персоналу академіків. Коли критерій до вибору академиків буде виключно науковий, без огляду на звязок кандидатів з Україною, на їх здатність провадити наукову роботу українською мовою,—то Київ, може, дістане академію кращу за петроградську, але українська наука від того мало що виграє, бо від таких вчених трудно буде ждати щирої, енергичної роботи над утворенням огнища національної науки на Вкраїні: що їм Гекуба? А в гіршім випадку може трапитись і таке, що справа академії опиниться в руках просто ворожих до української культури, які гальмуватимуть організацію і роботу українських катедр.

Отже перше зерно академичного персоналу повинно б складатись з українських вчених, які поволі колегіяльно прибрали б заступників на всі академичні катедри і організували б внутрішнє життя академії. Таких фаховців українського походження, що могли б собою скласти основний академичний осередок, знайшлось би досить і в самій комісії по утворенню академії, але ще було б краще, коли б вибір було зроблено з ширшого контингенту представників української науки. Ми маємо два наукових товариства—в Київі і Львові. Обидві ці організації в ідеї були вищими науковими інституціями на Україні, а львівське товариство було вже близьке і до формального перетворення в українську академію наук. Обом цим товариствам безперечно належало б право голосу в виборі перших українських академиків — з людей, загально признаних і авторитетних не тільки в ріднім краї, а і в сферах европейської науки, яких Україна має досить.

Таким чином, на нашу думку, для вибора основного персоналу української академії наук, слід би скликати спеціяльну колегію з представників трьох наукових організацій: комісії по утворенню академії, українського наукового товариства в Київі та наукового товариства імени Шевченка у Львові. Рівноправна колективна думка цих трьох інституцій, треба сподіватись, дала б результат, найбільш відповідний ідеї української академії—ширити наукову роботу на основі української культури й українською ж мовою.

П. Стебницький.

Ослине копито.

З приводу панахид і вечірок пам'яти вбитого пів-року тому Сергія Сокольського, мені пригадується той настрій, що викликала ця трагічна смерть тоді в мене: щось у цій смерти мене зацікавило і я почав пригадувати й розпитуватись. Сергій Сокольський, цей куплетист, артист маленьких театрів, веселий оповідач, був одним з небагатьох щирих і одвертих ворогів большевизма. Буржуазія віддалигоди почала ховатись, деякі українські політики виразно загравали з большевиками, російська преса провадила „ні се, ні те", ослаблюючи український фронт, партії виявляли більше нахилу до Муравйова, ніж до Центральної Ради, і вони справді проголосили потім в оп віщенні київської думи єдиний пролетарський фронт,—перед цею примарою, що грізно росла в самому Київі та звідусіль стягалася на Україну, почали крутитись політичні в'юни, а рептилії полізли в шкалубини. Серед небагатьох форпостів боротьби з большевизмом дивом дивним поставив і свою позицію куплетист, трохи не балаганний актьор, і боровся тут не словами, а на ній самотньо, але одверто, взято. Уже гальорка йому свистала, уже чулися звідти погрози, висувалися кулаки, а він дотепно і весело одповідав, одбивався і з погордою подавав до відома свою адресу. Вмер він, як герой, сміливо і просто дивлячись на своїх убивців і наказавши їм не стріляти йому в лице, що вони й не посміли не виконати.

В півроковини його смерти мені пригадується, що десь я читав, як поводились куплетисти за часів французької революції. Вони руйнували монархію, ширили в юрбі дотепні й їдкі словечка про особи царського двора, і вони ж таки потім боролися з крайностями революційної власти. Їх приводили в трибунал, часто карали, а инколи й викрадували, бо дотепне й веселе слово розріжало тяжку насичену кривлею атмосферу революційного екстазу.

І коли тепер бачиш і чуєш, як подвизаються по маленьких театрах всякі куплетисти, пригадуються ті колишні сміливі й веселі люде, що вміли викликати усмішку на устах запеклих членів трибуналу та примусити свого ката при гільотині розплистись у широкім і дурнім усміхові; пригадується й цей герой Сергій Сокольський, що не бувши українцем, люблячи єдину Росію, все-ж таки в критичний момент пішов разом з українцями, коли замісць слів застрекотіли рушниці та почали бухать гармати. Теперішні куплетисти, клоуни, фельетоністи та всякі инші люде веселого жанра поводяться так, що примушують людей слати про себе листи до редакцій, ображатись, протестувати то що. Хочеться сказати, що взагалі це не зовсім розумна річ протестувати проти насмішки і навіть веселого глузування. Звичайно, я цілком розумію, що повинно тяжко ображати, коли популярний куплетист-клоун глузує з української *мови*, коли фельетоніст кадетської або чорносотенної газети („Русскій Голосъ", „Одесскій Листокъ", „Голосъ Кіева") висміює українську мову і *культуру*, або куплетисти й фельетонисти разом глузують з української *нації*. Адже це досить елементарна річ, що той сміється дотепно, хто має сміливість сміятись, і глузувати не з слабого а з сильного,—тому коли б ціллю дотепів була власть, поліція, трибунали, урядові особи, всі ті, кому багато дано і з кого в рахунках багато повинно вимагатись, то й инша була б річ. А глузувати з українськвї нації, мови й культури, з того що як раз тепер займає останнє місце, стоїть під погрозою знищення, до крайньої міри ошукане й ослаблене,—це ж удари ослиного копита. В цій сфері не треба бути „реальним політиком", в таких справах без міри кращий хворий лев, ніж здоровий пес.

Ан. Ніловський.

Мито на українські книжки.

Справа з митом на українські книжки товчеться по ріжних міністерствах, як той Марко по пеклі. Та коли б з того що небудь вийшло! І міністерство освіти їх справ писало якийсь законопроект про зчесення мита, і культурно просвітний відділ при адміністративно-побутовім департаменті міністерства шляхів звертався з заявою—і все таки нічого не виходить. А річ дуже проста.

Мито на українські книжки береться не на підставі мирового договору, зробленого між Австрією і бувшою російською державою, а на підставі звичайнісінького міністерського обіжника. Російське міністерство фінансів розіслало 9 липня 1907 року циркуляра № 626, в якім наказувало брати з українських книжок,—в оригіналі сказано ясно: „украинскихъ (русинскихъ)",—мито таке саме, як і з російських. А в § 178 п. 3 митного договору говориться тільки про російські книжки, друковані за кордоном; під цей параграф і підпадає українські книжки. Проти цього порушення митного договору запротестувало було австрійське правительство. Та справа ця закінчилася тільки протестом, бо російське правительство у своїй відповіді заявило, що воно українську мову вважає не за самостійну, а за „русскій языкъ". Пішли довгі суперечки, які ні до чого не довели; австрійське правительство не було дуже заінтересоване, бо тут розходилося про інтереси українців.

Тепер цю мудру загадку має розв'язати український міністр фінансів цілком простісіньким знесенням циркуляра міністра фінансів бувшої російської держави з дня 9 січня 1907 року за № 626. Чи спроможеться український міністр на резолюцію „отмѣнить" покаже найближча будуччина. Як по щирости признатися, то нема віри в таку резолюцію, бо від міністерства фінансів не тим духом тхне.

П. В.

Нова новелла.

В № 140 „Нов. Ради" в статті „Неосуществимыя бажання" я звернув увагу на розмову, яку мав міністр юстиції д. Романов з співробітником „Кіев. Мысли". Торкнувшись у розмові питання про мировий суд міністр юстиції, як відомо, зазначив, що йому „приходится многихъ изъ выборныхъ мировыхъ судей въ виду полной ихъ непригодности и неподготовленности къ отправленію судейскихъ обязанностей просто увольнять". Я з цього приводу висловив своє здивування, на підставі якого власне закону п. міністр має право суддів, та й ще обраних людністю, „просто увольнять".

Але потім я прочитав у газеті („К. М." № 148), що стверджено закона, на підставі котрого міністр юстиції має право „устранять отъ должности выборныхъ мировыхъ судей, не соотвѣтствующихъ своему назначенію". Самого закону я не читав і навіть не знаю, оголошений він чи ні. Скажу одверто: звістка про цю новелу робить надзвичайно тяжке враження. У всіх народів, навіть і у тих, що стоятимуть на самих низчих ступінях цивілізації, завше здавна поважалося виборче право. Громада—великий чоловік. Воля громади, яка висловлює своєму обранцеві довіря—свята, непорушна воля. У нас, на Україні, виборче право здавна вважалось за основу нашого державного і громадянського побуту. І судді, і духовенство, і всі урядовці і навіть сам гетьман обіралися на свої посади людністю і скинути їх з їхніх посад могла тільки та-ж громадська воля. Право, яке надавала громада, завше вважалось за найвище, найміцніше із всіх прав, як правлюдського колективу; перед цим правом мусіли коритись усі. Виборний суддя—суддя незмінний у вищому значінні цього слова, це—persona grata у всіх народів. Скинути з посади мирового суддю, обраного на законних підставах, в самодержавній Росії без суду не міг по закону сам царь — самодержець, який одним розчерком пера скидав з посади кожного з міністрів. На підставі 157 ст. Особ. пр. кн. т. IX зак. о сост. „Положеніе о башкирахъ" виборового волостного суддю маленького полудикого башкирського народу в царській Росії можна було скинути з посади за визначні провини „не иначе, какъ по постановленію уѣзднаго мирового съѣзда", цеб то по постанові вищої колегії суддів. Суддю, який не відповідав своєму призначенню, міг по закону позбавити посади тільки суд, бо відомо ж усім, навіть дітям, що суддя тільки тоді може бути справжнім суддею, коли він—незмінний, коли прикладаючи закон, він почуває себе вільним, незалежним не від кого, тільки—од своєї совісти й

закону. Суд і тільки суд—є суддя над суддею. Так по закону було в деспотичній Росії при останніх царях, які не побоялися підписать закона про незмінність суддів, позбавивши самі себе фактично своїх самодержавних прав. Коли ще за царя Олександра II царь задумав скинути з посади незмінного суддю без суду, міністр юстиції нагадав царю, що він не має права цього робити,—і царь покірне зложив перо і не поклав приказа. Коли міністр юстиції Щегловитов увільняв без суду незмінних суддів, про це кричала вся Росія, бо ясно було всім, що поки з'явища хитали правосуддя, а це загрожувало інтересам усієї держави. Для невідповідних своєму призначенню суддів—є суд.

І от зараз, на великий жаль, на великий свій сором, ми маємо „право", на підставі котрого у нас, на Україні, з власного присуду м. міністра незмінні судді, що обрані на свої посади людністю, будуть усуватися з своїх посад.

Нова міністерська новела—це надзвичайно тяжкий удар до самій ідеї правосуддя.

Р. Лащенко.

На біжучі теми.

Незаконні справи.

Що це значить?

Де адміністрація? Де суд? Де власть? Де держава?

Чом на це спокійно дивиться міністр народньої освіти?

Я не розумію.

Дозвольте.

„Нова Рада" вже три дні збірає гроші на підшукування помешкання для української гімназії.

Вже зібрано більше тисячі карбованців.

Але що це значить—

— підшукування.

Гімназія казенна?

— Казенна.

Гетьман звелів дати помешкання?

— Звелів.

Міністерство єсть?

— Єсть.

Земля українська?

— Ук.. українська.

Так що-ж воно таке—

— підшукування?

Коли гімназія казенна, коли єсть міністерство, коли єсть ук.. українська земля, значить повинно бути і помешкання і робиться казенне підшукування.

Гроші якісь там тут ні при чому.

Тай як сміють лізти якісь люде з своїми грішми, коли держава, міністерство, гімназія — все казенне.

І мені дивно, як досі на це не звернули уваги і не заборонили.

Це справді, виходить, на Україні єсть необмежена воля для всякого партійного гуртовання.

І для незаконної агітації.

А агітація справді незаконна:

— на все в казенній гімназії єсть штати, обрахунки, отже *щось* тут *єсть* в цих грошах на підшукування.

Чи не те це, що буває з приватними обивателями, коли вони підшукують собі квартирі і мають при цьому видатки?

Тим більше треба заборонити.

Так само збіраються гроші на поранених вояків, оборонців держави в боях з большевиками.

Адже вони мають запомогу держави, лазарети (ук... українські лазарети?), пенсії.

Чи може вони того всього не мають?

Отже пишу доноси: „Настоящимъ доношу Вашему Превосходительству, что подъ видомъ подшукиванія помѣщенія для казенной гимназіи производится въ народѣ злонамѣренная агитація, а именно:

1) всякому очень странно будетъ давать деньги на то, что якобы должна давать сама держава;

2) всякій можетъ подумать, что если власть объявила, что она сама будетъ обучать народъ на его языкѣ, а между тѣмъ почему либо не обучаетъ, то значитъ таковы ея виды, а частный сборъ на объявленныя, но не осуществляемыя цѣли, можетъ итти противъ видовъ правительства, — почему обращаю Ваше вниманіе на необходимость прекратить незаконный сборъ денегъ. Тѣмъ болѣе это опасно, что если виды правительства прекратятся, а частными пожертвованіями будутъ собраны солидныя суммы, то можетъ оказаться, что существуютъ учрежденія, не соотвѣтствующія видамъ правительства.

Так само напишу про поранених вояків:

... они смогутъ на частныя средства лѣчиться, и даже вылѣчатся, и даже жить, что можетъ оказаться несоотвѣтствующимъ видамъ...

Словом, в такому стилі написавши свої доноси, я безперечно прининю ці незаконні справи.

Ан. Яринович.

Україно-російська мирова конференція.

Засідання 24-го серпня.

Вчорашнє засідання пленума україно-російської мирової конференції розпочалось коло 4-ої години вечора.

Засідання відбувалося в тій же самій залі Педагогичного музею, де більше двох місяців тому назад, а саме 22 червня, відбулося останнє одкрите пленарне засідання конференції.

Зважаючи на таку довгу перерву, а також на той інтерес, який виник у широкої публіки після оголошення в пресі заяв С. П. Шелухина і Х. Г. Раковського вчорашнє засідання було дуже многолюдне.

Крім української і російської делегацій в залі було коло тридцати представників преси і багато публіки.

Засідання, як і звичайно, починається читанням протоколу попереднього засідання; протокол затверджується.

Потім *д-р Раковський* пояснює, чому російська делегація прохала припинити праці всіх комісій і скликати пленум.

— Українська делегація, — каже він,—подала заяву про визнання Донської республіки. Ми заявили, що ця заява може бути обговорена лиш на пленарному засіданню і до пленума просили припинити праці мішаних комісій.

С. Шелухин прохає, щоб уникнути непорозумінь, що часто виникали через це—додержуватись точної термінології і говорити не про Донську республіку, а про республіку всевеликого війська донського.

По бажанню російської делегації прочитується ця заява (ми подавали її у свій час). До цієї заяви С. Шелухин дає де-які пояснення.—Всевелике військо донське, — каже він,—має територію, народ, як совокупність громадян, і верховну владу громадян—себ-то всі елементи держави, отже стоючи на принципі самоозначення народів і не бажаючи втручатись у внутрішні справи чужої держави, ми й визнали всевелике військо донське державою.

У відповідь на цю заяву к-р *Раковський* виступає з довжелезною промовою, в якій хоче довести, що Україна не мала права заключити такого договору, бо цим вона порушує той — так би мовити — правовий контракт, котрий було заключено на початку переговорів.

Відповідаючи к-ру Раковському *С. Шелухин* з свого боку заявляє, що Українська держава є держава суверенна і їй нема чого питатися вказівок у когось иншого.

Переходячи до суті, д. Шелухин каже, що хоч Російська республіка й називає себе федеративною, хоч і зараховує до своєї території і Білорусь, і Дін, і Крим і Сибір, але ж ми бачимо що фактично вона можує в Поволжам, в Доном і т. д., і фактично не має ніякої влади по цих окраїнах бувшої Російської імперії.

— Ви нас обвинувачуєте, що ми не визнавали сфатуль—церія і були проти народнього голосування. Ми Сфатуль—Церій визнавали, але тільки тоді, коли він справді був виразним голосу народа. Я признаю народнє голосування, але хиба ваша совітська республіка виникла через народнє голосування?—Ні! Ви злякались народнього голосування і тому розігнали установчі збори!...

д. Мануїльський заявляє, що справа тут іде не про визнанне суверенітету, а про те, щоб виділити Україну з Російської республіки, а далі хитро запитує д. Шелухина, за якими ж саме краями він визнає право на самоозначення?

— Я сюди не прийшов держати перед вами екзамен,—одрізав д. Шелухин,—а коли хочете знати, то за тими, які спосібні бути державами!...

В дальших суперечках з боку росіян все частіше починають бренїти й повторюватись мотиви, котрі ми чули ще й два місяці тому, і направо не голова української мирової делегації закликав во ім'я гуманности припинити заключення миру, нагадуючи, що особливо в прикордонній окузі, де зараз гулюють большевицькі банди, ріками ллється кровь, грабують, убивають, і совітська влада не має сили спинити ці знущання... Російська делегація умивала руки за цю діяльність большевицьких банд, а д. Мануїльський заявив, що вони вживають суворих заходів проти сваволі в прикордонній смузі.

Кілька разів С. Шелухін пропонував перейти конкретно до справи, де установлення державної межі і балакати про границі, починаючи від Вигановського озера і кінчаючи районом Новохоперська, або передати цю справу в комісію — російська делегація рішучо заявила, що про межі вона балакатиме тільки тоді, коли українці згодяться говорити про всі межі України: і з Росією, і з Доном і з Кримом, так наче це вже одна сепітська республіка...

На пропозицію С. Шелухина дати врешті пряму відповідь д-р Раковський нарешті заявив:

— Вашої пропозиції я не можу приняти.

— Значить, перерва?—знову питається С. Шелухин.

Д-р *Раковський* відповів пропозицією з свого боку, що з'огляду на важливість цих справ, бажано, щоб заяви сторін подавалися в писаній формі.

д. Шелухин згоджується.

Засідання о 7-ій годині закривається з тим, що слідуюче буде призначене по порозумінню обох сторін і російська делегація подасть на це засідання свою писану заяву.

Ф. Б.

В МІНІСТЕРСТВАХ.

Закон

про тимчасовий порядок увільнення виборних мирових суддів та голов з'їздів мирових суддів з посад по невідповідальности їх стану судді.

1. Міністрові юстиції надається право увільняти з посад тих мирових суддів і голов з'їзду мирових суддів, що обрані на підставі постанови тимчасового рос. уряду з 4 травня 1917 року про місцевий суд, коли міністр юстиції визнає, що вони не відповідають стану судді або через своє непідготовлення до виконання обов'язків судді, або через замедіння ними по службі чи по-за службою таких вчинків, які підривають гідність судді.

2. Одночасно з увільненням на підставі ст. I, цієї постанови, мирового судді, чи голови з'їзду мир. суддів з посади—міністр юстиції подає про це до відома державного сенату і коли сенатом справу про обрання цього судді ще не розглянено, то така справа залишається сенатом без розгляду.

3. На посади увільнених, на підставі ст. I цієї постанови мир. суддів та голов з'їздів мир. суддів, міністр юстиції призначає осіб згідно з законами з 2 червня 1918 року про деякі відміни та доповнення зазначеної постанови рос. уряду від 4 травня 1917 року про місцевий суд і від 6 серпня 1918 року про порядок заміщення посад голов з'їздів мирових суддів.

В. об. гол. ради міністрів *М. Василенко.*

Міністр юстиції *О. Романов.*

Реорганізація міністерства.

У міністерстві продовольчих справ ходять чутки, що міністр Гербель думає реорганізувати своє міністерство.

Другий департамент—департамент жирів (масло, сметана, крашанки то що) зовсім скасувати; третій департамент—департамент цукру передати міністерству фінансів; департаменти п'ятий та шостий—мило, тютюн, мануфактура, шкура—передати міністерству торгу та промисловости. Таким чином, М. П. С. залишиться два департамента: перший — зерно фураж—та четвертий—департамент сільсько-господарських машин, залізо то що.

Залишається значить що два департамента розподілити між иншими міністерствами і тоді справдиться інтервю газет з Гербелем, у котрому було зазначено, що Гербель буде міністром продовольчих справ доти, доки не ліквідує своє міністерство.

До п.п. директорів комерційних шкіл, та інспекторів торговельних шкіл, п.п. голов.-кураторських рад та педагогичних комітетів.

Міністерство обіжником № 6487 оповіщаючи про те що комерційні та торговельні школи передано до департаменту середньої школи, пояснює, що устрій шкіл залишається до з'їзду представників кураторських рад, педагогичних ком-ів та батьківських рад в попередньому своєму становищі, коли проти цього не має протесту з боку фундаторів, якими статути було представлено до затвердження, та кураторських рад. На з'їзді малося обговорити всі питання що до взаємних відносин кураторських педагогичних та батьківських рад, з'ясування сучасного становища шкіл, їх потреб і пляну дальшої організації, права та компетенцію директорів, межі автономности, а також питання педагогичні: про тип та завдання школи, програм та инш. Бюро з'їзду розглянувши сучасне становище в зв'язку з страйком залізниць мусіло на превеликий жаль доложити панові міністрові, що з'їзд треба відкласти на Різдвяні свята. Ця пропозиція п. міністром була затверджена і подана до відомости заінтересованих осіб. Не зважаючи на розіслане повідомлення, на з'їзд приїхало зверх 40 представників, в наслідок чого відбулися наради, дуже корисні, в яких брав участь представник від міністерства, а також завітав п. міністр освіти. Постанови наради буде розіслано, бюром з'їзду, а вся праця наради стане матерьялом до з'їзду. Разом з тим міністерство взяло на увагу уже тепер деякі постанови з'їзду. Головний директив з той, що школи мають існувати поки що на підставі своїх статутів до вироблення нових норм, а бажано щоб зміни в статутах були представлені на затвердження міністерства, бо нормальне істнування всякої інституції неможливе без певних юридичних норм.

Новий шкільний рік має початися при певних взаємовідносинах і повній згоді між всіми трьома елементами школи: представниками громадянства, живою душею школи учительством та батьківськими радами. Основаною задачою педагогичного комітету є налагодити спокійну, інтензивну шкільну працю, скласти таку атмосферу бадьорої ідейної роботи, яка сама по собі всіх єднає і веде до згоди. Відповідальним особам мусять бути ті, що стоять на чолі шкіл, і директори відповідають за виконання всіх наказів міністерства. Початок шкільного року вважається з 1 вересня. Після цього терміну починаються іспити вступні і повторні, а навчання має розпочатися 9 вересня в київській та харківській й окрузі а 16 вересня в одеській окрузі. Ці терміни можуть бути одсунені коли того вимагають місцеві умови, але у всякому разі бажають щоб рік почався не пізніше, як нормальні роки.

На підставі закону 1 серпня б. р. (держ. вісн. № 32) має) розпочатися з початку цього шкільного року обов'язкове викладання українознавства; на нараді членів з'їзду було ухвалено що для українознавства треба взяти години од таких дисціп.:

Для I-го класу ох рос. мови 1 лекц., німецьк. мови 2, або добавити з лекції до існуючих.

Для II-ої класу: або од рос. мови 1 лекц., французьк. 1, німецьк. 1, або добавити 1 лекц.

Для III-ге класу: од німецьк. мови 1 лекц., французьк. мови 1 лекц. малювання 1 лекц.

Для IV-го класу: од німецьк. мови 1 лекц. французьк. мови 1 лекц. малювання 1 лекц.

Для V-го класу: од рос. мови 1 лекц. німецьк. мови 1 лекц. і географії 1 лекц.

Для VI-го класу: од німецьк. м. 1 лекц. франц. м. 1 лекц.

Для VII-го класу: од франц. м. 1 лекц. історію 1 лекц., правознавства 1 лекц. німецьк. м. 1 лек. і додаткова 1.

Для VIII-го класу: од економичної географії 1 лекц. і законознавства 1 лекцію, німецьк. м. 1 лекц. і додаткова 1.

Опріч шкільного навчання, згідно з духом того ж закону 1 серпня б. р. затвердженного п. гетьманом всієї України мають при кожній школі утворитися українські читальні, з українських класиків наукових творів, книг для дітей. Бібліотеки шкіл мають поповнятись українськими книжками: 1) укр. класиками, 2) науковими працями укр. історії, географії, етнографії, і т. д. 3) дитячими книжками. Важані регулярні театральні українські вистави і укр. літературно-вокальні вечірки, а також організація лекцій по укр. декламації. Велике значіння мають відограти подорожі (екскурсії) для ознайомлення учнів з славною минувшиною України. Необхідно звернути увагу на утворення українських хорів для навчання релігійного і патріотично-національного співу.

При навчанню каліграфії і малювання почесне місце мусить бути одведене для укр. шріфтів XVII—XVIII в. і укр. орнаменту.

Що до спеціяльних предметів, то при бухгалтерії треба також обов'язково викладати укр. торговельне діловодство, а при комерційній географії економичну історію України.

Покажчики книжок потрібних для навчання і бібліотек, списки пісень і шкільні, плани при цьому надсилаються.

Директор департаменту О. Синявський.

Про початок шкільного року.

З наказу п. міністра освіти позначується, що розпорядження про початок іспитів в київській і харківській шкільних округах 2-го вересня, а в одеській 9 вересня і навчання 9-го в двох кормих названих округах, а в одеській на 16-го зроблено з огляду конечної потреби нового і стислого на цей рік терміну, що до початку іспитів і навчання, а також через прохання відстрочити початок навчання, напр. в одеській шкільній окрузі.

Але міністерство не бачить перешкод, щоб там, де це можливо, іспити, так і початок навчання почалися раніше назначеного терміну, звертаючи разом з тим увагу на ті зміни в розкладі лекцій, які зроблено в зв'язку з обов'язковим викладанням української мови, історії та географії України.

До видання шкільн. підручників.

Міністерство освіти підписало умову з вид. „Каменяр" у Катеринославі на видання до 15 вересня підручника алгебри В. Вершковича в числі 20.000 примірників, а з видавничим тов. „Шкільної освіти" у Київі на видання протягом пяти тижнів 40.000 примірників підручника Шухевичової Іщук „Арифметичний задачник" ч. II. Дроби.

До співробітників І. М. Стешенка.

Коли в серед громадянства несподівано смерть вириває найкращих діячів, надриває їх корисну працю, тоді кожне свідоме громадянство обов'язане шанувати світлу пам'ять таких людей і з'єднатися ще міцніш навколо тієї самої праці, тієї самої ідеї, яким присвятив своєї сили той робітник, що вже не вернеться з далекої мандрівки. Таким дорогим робітником для України був незабутній Ів. Матв. Стешенко. Втрата таких людей особливо вражає громадське життя, коли саме в періоді будівництва, коли робітники такі дорогі, коли їх занадто мало для виконання великих завдань країни,—наш обов'язок провадити ту працю, яку Ів. Матв. держав у своїх дужих руках і з'єднати коло ідеї, якій він служив усе своє життя. Ця ідея—то було відродження незалежної України, його праця—розвиток усіх її культурних сил.

В міністерстві освіти вже з'організувалася особа комісія з співробітників різних своїх департаментів, щоб зібрати гроші на стипендію імени Стешенка, щоб видати книжку, присвячену його пам'яти. Але крім цих завдань людей, що дійсно працювали з небіжчиком кожний день, з часописів дізнаємося, що скрізь на Україні виявляються такі ж змагання різних організацій, різних гуртків, чим небудь увіковічити пам'ять дорогої людини.

Ініціятивна група співробітників Ів. Матв. звертається до всіх цих організацій і гуртків, до цілого українського громадянства, щоб воно з'єднало свої зусилля в цьому напрямі і утворило щось більш значне, величне на користь ідеї Ів. Матв., на пам'ять його недовгого життя. Звертаємося перш за все до київських організацій і прохаємо всі організації, які співчувають такій думці, прислати своїх представників на засідання для обмірковування засобів найкращого вшанування пам'яти І. М. Стешенка в понеділок 26 серпня в 6 год. вечора в помешканні департамента позашкільної освіти, Терещенківська 2.

Голова тимчасової ініціативної комісії С. Русова.

В санаторно-курортній комісії.

На засіданні санаторно-курортної комісії 22-го серпня ц. р. обговорювалися питання про будування санаторних городків для сухотних хорих. З докладу представника санітарно-технічного відділу міністерства народнього здоровя й опікування з'ясувалося, що одинокий такий городок на 200 чоловік на півдневого тіпу, себто збудований з дерева має обійтися 1200000 карб. В дебатах робилися вказівки на неміцну високість цеї цифри і не можливість при сучасному стані державної скарбниці робити такі витрати. Вказувалося і на те, що перше ніж братися за будівництво нових закладів, треба використувати все те, що вже є зараз; а не ще далеко не зроблене; для нових закладів можна і було-б дешевше пристосовувати готові вже будинки, хочай би в ріжних дідицьких садибах, які зараз в великій кількости пустують. Казалося і про те, що неже було би корисніше будувати городки постійного типу, ніж витрачувати мілійони на будинки деревляні, які і хутко псуються і легко горять. Вирішено все-ж таки бажаним мати на готові виробленими ріжні типи будівлі таких городків і для їх розгляду обібрати комісію.

На тому-ж засіданню, представник від кримських санаторій і курортів виклював сумну картину стану санаторій Криму; вони зараз за відсутністю комітів розпродають своє майно і вже скоротилися з 3000 ліжок до 800, залишивши тільки самих тяжких хорих, яких зовсім не можна вже виписати з лікарень. Між цими хорими біля 40% українців. Як що в найближчім часі кримські санаторії не отримають звідки небудь грошової допомоги, вони повинні будуть спродатися до решти і припинити діяльність. Вирішено підтримувати перед українською державою прохання кримських санаторій, аби їм така допомога була негайно відпущена, хочай би для утримання тих хорих українців, які там зараз перебувають.

В справі скасування монополії на хліб.

Міністр Гербель затребував усі матеріяли—прохання, заяви, телеграми, доклади і т. д.—котрі надіслані до міністерства про скасування монополії на хліб.

Повернене для перекладу на руську мову.

Один відділ подав міністру Гербелю справку на українській мові про це, що ним зроблено за тиждень. Справку повернули для перекладу на

руську мову. Кажуть, що це через то, що міністр Гербель не розуміє вкраїнської мови.

Директор Іовенко.

Директором державної друкарні, бувшої друкарні військового міністерства У. Н. Р. зараз є п. Іовенко.

Про „пошану“ цього урядовця української держави до української мови промовисто свідчить цей факт, що на домагання співробітника „Державного Вістника“ говорити з ним державною мовою; п. директор обізвав його—нахалом.

Допомога сиротам та вдовам.

Щоб допомогти хоч чим небудь численним сиротам і вдовам лікарів, котрі перебувають в скрутному становищі, виникла думка організувати приватне інформаційне бюро, на взірець того яке істнувало в Петрограді „Бюро газетных вырѣзокъ при с-вѣ трудовой помощи лицамъ интеллигентныхъ профессій“, котре за певну плату повідомляло ріжні інституції і приватних осіб про те, що пишуть в часописях по цікавому для них питанню. В бюро цьому мають працювати вдови і сироти лікарів по рекомендації Всеукр. спілки лікарів, польської спілки лікарів і київського проф. союзу лікарів і утримуватимуться на кошти абонентів бюро. Докладнійші відомости можна одержати в інформаційнім бюро М-ва Мар. Зд. й Опікування.

Нові штати середніх шкіл.

Департамент середньої освіти повідомив комісаріят по справах київської шкільної округи, що нові штати про середні школи вже затверджено міністерством народньої освіти і переслано на розгляд Ради Міністрів.

Планат про холеру.

М-во Н. З. і О. видало плакат „Про холеру“, котре безплатно розсилається всім інституціям. Звертатися до відділу санит. просвіти м-ва.

ХРОНІКА.

Архиепископ Олексій. Цими днями прибув до Київа архиепископ Олексій. Владика зупинився був у одного з київських дияконів, та коли його ласкаво запросив до себе митрополит Антоній, переїхав до Лаври, де й оселився в покоях самого митрополита. Доступитись до владики трудненько. Авдієнції не можуть добитися навіть колись близькі до архиепископа люде. Цими днями, як повідомляють нас з певних джерел, владика Олексій вирушає на Москву для полагодження своїх відносин з патріархом московським, котрий загрожував йому, як писалось по газетах, усякими суворими карами. Оповідають, що для забезпечення недоторканости своєї особи архиепископ дістав собі з міністерства закордонних справ охоронного листа, і ex officio їде на Москву, яко професор українського державного університету. є також чутка, що до Київа прибула спеціяльна делегація і запросила владику на вільну подільську катедру.

Нові газети. Цими днями до Київа прибув увесь склад редакції колишнього суворинського „Вечерн. Времени“, крім самого Суворина. „Суворинці“ захожуються коло нової газети, яку хочуть видавати в Київі.

Незабаром вийде в Київі вечірня газета „Протофиса“, а згодом і велика ранішня, до участи в якій запрошено видатних російських письменників,—звичайно, за великі гроші. Газета „Протофиса“ буде друкуватися в колишній друкарні першої артілі. Тепер ця друкарня належить польському панові Ярошинському.

Крім цих газет починає завтра виходити нова права газета „Новости Дня“ увечері і вранці. Буде вона друкуватися в друкарні „Кіевлянина“.

Виходатиме в Київі ще багато російських тижневиків літературних, гумористичних, театральних і спортивних. Все з участю петербурзьких та московських газетярів і письменників. Буде кілька фінансово-промислових та биржевих видань.

Російські театри у Київі. Російських театрів у Київі буде з осени дуже багато. Крім драми д. Дувана у Соловцовському театрі та російської опери в міському театрі, буде ще оперета на Меринговській вулиці. В підвалі „Континенталя“ кабаре п. Сніро. Буде ще підвал „Бі-ба-бо“, трупа якого в новому складі втікла з Петербургу до Київа. Буде в п'ять „Мініятюрів“, куди запрошено спеціяльних кунштистів, на взірець П. Троїцького.

Приятельська зустріч. Цими днями в одному з клубів одбулась приятельська зустріч кореспондентів „Berliner Tageblatt“, „Vossische Zeitung“ та инших німецьких газет з редакцією „Киевской Мысли“, на чолі з п. О. Яблоновським.

Бюлетені Українського Народнього Кооперативного Банку. Українбанком видаються не регулярно бюлетені для безплатної розсилки всім акціонерам банку. Окремі числа висилаються за плату 1 карб. за кожне число.

Ціль видання бюлетеня, як то зазначено в передовиці № 1-го: „щоб мати можливість освітлювати для кооперації діяльність банку і щоб дати тій же кооперації можливість впливати на напрямок цеї діяльности“.

Досі вийшло 3 №-рі: № 1—за квітень, № 2—за травень і № 3—за червень 1918 р.

Якої національности. У. М. Х. С. роздали персональні картки. Цікаво, де хто із співробітників, заповняючи картку, перед пактом про національність спинається і запитує на всю кімнату: „Якої національности?“ Починається по гуртках вияснення до якої національности хто належить. Міркування самі звичайні: мати полячка, батько німець, вчилась по російськи, родилась на Вкраїні, хто я?

Ратифікація україно-турецького договору. Дня 22 серпня ц. р. у Відні відбувся обмін ратифікаційними грамотами між Україною і Туреччиною. Обмін з боку українського перевели радники др. Токаревський і Карашевич.

На фонд українських гімназій. До фонду на підшукання помешкань для українських державних гімназій м. Київа поступило через редакцію „Н. Р.“, від Д. Дорошенка—50 карб.

Відправка за кордон. За цей тиждень відправлено за кордон посереднім державам 50 вагонів хлібних продуктів.

Кран за хліб. З 15 липня по 15 серпня відправлено мануфактурного крану для обміну на хліб головним чином до Полтавщини, Київщини, Таврії, Херсонщини, Харьківщини, Катеринославщини: перкалю (ситцю) 600.000 аршин, хусток—192.000 штук білизни—237.030 комплектів, дрібного крану (рушників та инше) 45.000 штук, сільсько-господарських машин та приладь—57 вагонів.

Закупки хліба. До сього часу закуплено херсонською конторою державного хлібного бюро — 1.255.000 пуд., волинською контором—500.000 пудів, київською конторою 6.555.000 пудів, полтавською 4.500 пудів, законтрактовано катеринославською конторою 7.159.000 пудів. Таким чином, всього біля—20.118.000 по сталим цінам.

Чернигівська „Просвіта“. 18 липня одбулося організаційне засідання ради товариства у новому складі. Головою ради обрано Ів. Кенонала, товар. голови М. Могилянського; скарбником Т. Гелика, секретарями Г. Діденко та К. Стадник; господарем О. Соловьєва; завід. книго-збірнею С. Устименка.

Екскурсії.

Екскурсії—це велика культурно-просвітня сила, яка на Заході дуже поширена.

В попередні роки в Петербурзі істнувало „Всерос. О-во туристовъ“, з дуже корисним відділом у Москві який ще свята улаштовував наукові та инші екскурсії на видатні околиці Москви.

У нас же, в Київі, у найдавнішій столиці нової держави, немає нічого подібного. І по тому, що столична людність ставиться ніби байдуже до цього,—навпаки. Про це свідчить виразно вже той факт, що наприклад, таке невеличке місто, як Лубні на Полтавщині, завше давало численні людности наукові екскурсії під проводом археолога Стешенського.

Не підлягає жадному сумніву, що кидне теж посунуть на екскурсії вслід, коли останні будуть впорядковані як слід. Це має на меті культурно-просвітня комісія при державному українському університеті. Намічено цілу низку екскурсій на цікаві з історичного боку й чудовими красивицями славні околиці Київа. Екскурсії пішком вільні: кожен може пристати, отримавши квиток, за який він матиме гарний медіюм, наукові пояснення й заздалегідь улаштований чай.

Остання екскурсія в Китаїв, що затяглася довшина, зробила дуже приємне враження на молодь—туристів. Але приватних осіб майже не було.

У неділю комісія улаштовує екскурсію в Феофанію на цих нових основах для всіх, хто бажає одпочити в чудових гущавинах голосіївського лісу. Там же будуть показані вали та инші пам'ятки, сучасні городищу Андрія Боголюбського в Китаїві.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Від Українського Державного Телеграфного Агентства.)

Німецьке офіціяльне повідомлення.

23 Серпня.

Західній фронт. Груна кронпринца Рупрехта і генерала фон Воне. Місцеві атаки супротивника на північний захід од Байолю з обох боків Ліс відбито. Підчас контр-атаки ми взяли бранців. Вчора англійці новою силою продовжували розпочату нами 21/8 атаку на північ од Анкр і крім участку фронта Анкрі на північ од Альберу поширились участкові Альберу до Соми. Спроба сконцентрованого прориву понесла нову невдачу в початковій стадії. Супротивник поніс вчора важку поражку. На полі бою на північний захід од Бапому, сподіваючись ворожої атаки, прусські дивізіони з саксонськими, баварськими полками зробили атаку на супротивника по-між Музеньвільом та Міроменем. Всюди вони зустріли початок атаки супротивника, сильні кітки, при тому відкинули ворога в де-котрих місцях на два кілометри назад.

Цим попереджено англійські атаки, котрі приготовлялися під ранок. На протязі дня ворог ще раз робив атаки, особливо із напряму Пюіз-Бемон-Гакель. Всюди його відбито з тяжкими втратами. Сильні атаки із Альберу розбито нашим вогнем. Поміж Альбером Сомою під захистом дуже сильного гарматнього вогню ворог атакуючи перейшов через дорогу Альбер-Бре в східньому напрямкові. Сильною контр-атакою гессенського війська, пруських, вюртембергських полків ворога відкинено назад через дорогу його на вихідні позиції. Рухомі батареї розстрілювали численні танки ворога. На північ Бре супротивник впровадив атаку кінницю, котру ми знищили майже до решти. Часткові бої на полі боротьби продовжувались до самої ночі. Між Сомою і Уазою взагалі день пройшов спокійно.

Промова статс-секретаря.

ВІДЕНЬ, 21. Промову німецького статс-секретаря Зольфа про мир у відповідь на промову Бальфура про війну зустріла віденська преса прихильно.

„Arbeiter Zeitung“, говорить: Зольф з новим правом цитував слова Канта, що людина повинна мати довіря навіть до ворога, коли він бажає приступити до миру. Так миролюбно не говорив ні один німецький державний діяч, що займає відповідальну посаду і коли державний діяч говорить так у дні перемоги, то вже зроблено перший крок до миру.

„N. Fr. Presse“: надає особливого значіння отим словам Зольфа: „Вороги не бажають ще миру, бо їх народ опанувала хвиля гордощів, що завсігди буває при кожному змінному вдатному політичному або воєнному наслідкові. Центральні держави знов повинні зрозуміти, що неможлива жадна инша відповідь, як перемога і терпеливість, доки не щезне дух в ненависти“.

„Zeit„ говорить: коли пробудиться совість європи, то Бальфур та його товариші повинні бути усунені. Його прихильники стоять на краю прірви котру вони викопали поміж своїм і нашим народом і дорога через цю прірву йде через них.

„N. Wiener Tagblatt“ пише: Промова Зольфа це—палкий протест проспроби Англії присвоїти собі шляхом мирних переговорів німецькі колонії. Зольф вважає, що питання про німецькі колонії є другим по значінню після бельгійського питання. Війну рішить не зброя, але переговори приведуть до розумного миру.

Автокефалія Укр. Церкви.

МОСКВА, 21. По постанові церковного собору виділено особливу комісію в справі об'єднання всіх християнських церков. Підготовчу працю буде закінчено до найблизчого засідання собору. Московський патріарх подає проект, у котрому згідно з канонами православної церкви українська церква повинна бути не автономною а автокефальною. Вище урядування церкви повинно пробувати в найтіснішому єднанні з загальною московським патріярхатом. Київського митрополита затверджує патріарх—він висвячує епископів, вибраних на українському соборові, при чому собор скликається з наказу патріарха. Згідно з цим проектом українській церкві надається цілковита самостійність по справах церковного урядування, також в розпорядженні грішми, які асігнує українська казна.

Українські делегати на Дону.

НОВОЧЕРКАСЬК, 28. Сюда прибули українські делегати генеральний хорунжий Середин і Гисенко з метою передачі грамоти пана гетьмана отаманові Краснову і встановлення добросусідських зносин між Україною та Доном.

Кубань і Україна.

РОСТОВ-над-ДОНОМ, 28. Голова кубанського уряду Бич у розмові з журналістами повідомив, що всі політичні питання що-до Кубані розв'яже краєва рада, як скликуть; як тільки визволено буде більшу частину країни од большевиків. Далі Бич заявив, що товарообмін з Німеччиною цілком можливий. Кубань має силу харчових продуктів. Німеччина може за це дати сільсько-господарчі машині вироби, яких потрібує Кубань. Відношення між Кубанью й Україною дуже добрі,—сказав Бич. Кубань уже одержала од України велику реальну допомогу.

Козаки і большевики.

РОСТОВ-над-ДОНОМ, 28. В Царицинському напрямі йдуть упорті бої. Большевики за допомогою дужої артилерії одкинули козаків і захопили села Виноковку і Орловку. В районі другої донської округи козаки розбили красноармейців, які втратили дві гармати, 10 кулеметів, захопили станцію Жутово. Добровольці на захід та південь од Катеринодару, переслідуючи большевиків, захопили станиці Славянську, Троїцьку, Ільїнську. В Ставропольському районі добровольці атакою на широкому фронті одкинули большевиків од села Старомарьєвського і переслідують далі. Большевики понесли величезні втрати.

Болгарські підданці на Дону.

РОСТОВ-над-ДОНОМ, 28. Донський отаман скасував всі обмеження, які викликала війна що-до болгарських підданців.

Міст через Кубань.

РОСТОВ над ДОНОМ, 28. Виявилось, що большевики так попсували залізничий міст через Кубань, що відновити рух між Катеринодаром та Новоросійськом можна буде тільки через півтора або два місяці.

Убивство Бардіжа.

РОСТОВ над ДОНОМ, 23. „Кубанський Край“ стверджує, що в Катеринодарі большевики вбили члена всіх колишніх державних дум комісара тимчасового уряду Бардіжа. Разом з Бардіжем убито його батька, та двох синів.

Військовий круг.

РОСТОВ над ДОНОМ, 28. В Станиці Усть-Бистринській делегатами у військовий круг вибрано колишнього члена державної думи Харламова (кадет), та колишнього члена донського уряду Карова.

Міжкраєва нарада.

РОСТОВ над ДОНОМ, 28. Другого вересня в Ростові відбудеться міжкраєва нарада представників південно східніх областів по питаннях торговельних, економічних фінансових, а також грошової валюти, уніфікації; зарядження шляхами комунікації.

Турки в Баку.

РОСТОВ над ДОНОМ, 23. Німецька комендантура офіціяльно стверджує, що турки захопили Баку. Кілька англійських офіцерів, що були в Баку, успіли завчасу виїхати через Енволі в Персію.

Забезпечення духовенства.

РОСТОВ над ДОНОМ, 28. Красний епархіяльний з'їзд під головуванням епископа Гермогена признав, що треба забезпечити духовенство платнею з казни в такому розмірі: священикам 4200, діяконам 3300 також призначити для духовенства пенсії на однакових умовах з всіма служащими державних установ.

Турецька закупочна комісія.

ЦАРЬГОРОД, 22. Новоутворене міністерство харчових справ висилає на днях на Україну комісію для закупки ріжних харчових продуктів.

Боротьба с спекуляцією.

СИМФЕРОПОЛЬ, 28. Рада міністрів доручила міністрові юстиції виробити законопроект по боротьбі з спекуляцією.

Скасування Інститута.

СИМФЕРОПОЛЬ, 28. По постанові ради міністрів скасовано інститут членів мирового суду.

Позашкільна освіти.

ОЛЕКСАНДРІВСЬК, 28. Земство закінчило підготовчу працю в справі заведення в повіті загальної позашкільної освіти. В повіті відкривають сімдесят бібліотек та читалень і двісті при школах.

Вибух.

ОДЕСА, 22. З Яс повідомляють: недалеко міста Васлуї, у великому румунському складі амуніції стався вибух. Варта полягла на місці. В місті попсовано багато будинків. Є покалічені та вбиті.

Українська гімназія.

СУМИ, 23. Товариство просвіта в слободі Верхне-Сироватка відкриває українську гімназію.

Панахида по Стешенкові.

КРЕМЕНЧУК, 23. Одправлено панахиду по Стешенкові. Лектері, слухачі українських курсів, члени просвіти, українські кооперативні організації послали таку телеграму до міністерства освіти: Тужимо за цю втрату, постараємось виконати заповіти покійного.

Перегляд процесів.

ОДЕСА, 22. Румунське правительство розпочало перегляд процесів, по котрих виносились заочні смертні вироки. Більшість процесів виникало по обвинуваченню в шпигунстві та зраді. Частину засуджених по перегляді виправдано.

Мустафин про з'їзд старостів.

ОДЕССА, 22. Міський отаман Мустафин, що повернувся зі з'їзду губернських старостів, сказав кореспондентові У. Т. А.: З'їзд губернських старостів одіграв надзвичайно поважну ролю, а власне він поміг адміністраторам орієнтуватися у вимогах моменту, дав низку вказівок, особливо виразно зазначених у промові міністра внутрішніх справ. Своїм найблизчим завданням Мустафин вважає збільшення дисціпліни в державній варті. Міський отаман одержав в урядових колах обіцянку підтримати заходи Одеси що до поліпшення курортів та боротьби з усуванням землі. Міський отаман гадає розпочати проведення в життя вищезгаданих заходів. Зокрема в справі примінення усування берега мається плян організувати самооподаткування заінтересованих у цьому людей. Зібрані через самооподаткування кошти підуть на виплату особливої позички, яку, певне, вдасться виконотати спеціяльно на зміцнення берегових дачних місцевостів Одеси.

Відбудування Галичини.

ВІДЕНЬ, 22. „N. Wiener Tagbl.“ повідомляє: 19 серпня міністра громадських робіт Гомана відвідав президіум українських парляментських депутатів: Петрушевич, Левицький, Трильовський з метою обміркувати питання про економічне відбудування Галичини. Міністр приняв до відома зроблену йому заяву й обіцяв піти їм на зустріч. Одночасно Гоман повідомив про свою майбутню подорож до Галичини, з метою інспекції і запросив українців взяти в ній участь. Голова українців Петрушевич сказав міністрові, що через те, що участь у подорожі беруть міністр громадських робіт, а також польський міністер Галецький, українці вважають потрібним од участи в подорожі одмовитись, не бажаючи своєю участю подорожі надавати характеру офіціяльного признання польського міністра—міністром Галичини.

Донський посол у Берліні.

ВІДЕНЬ, 20. „Neue Fr. Presse“ повідомляє, що герцога Миколу Лейхтенберського, що прибув до Берліна передати німецькому цісареві листи атамана донської республіки, як повідомляють, по виконанню цього доручення призначити постійним представником донської республіки в Берліні.

Лідери фракцій у Гінце.

БЕРЛІН, 23. Заступник рейхскамцлера в присутности статс-секретаря Гінце приняв лідерів фракцій рейхстагу. У довгій розмові обмірковувались німецько-московські доповнюючі порозуміння берестейського договору.

Жінки за замирення.

ЖЕНЕВА, 20. Центральний комітет жіночих спілок в м. Фрайбурзі, які добиваються заключення загального миру, обрав панну Питон головою. Проектується утворення інтернаціональної жіночої спілки всіх воюючих та нейтральних держав.

Молдоване в румунському війську.

КИШИНІВ, 28. Румунський уряд закликає до війська черговий рік румунських підданців, що живуть на території Бесарабії. Через брак в румунському військові кадрових офіцерів запрошено колишніх офіцерів російського війська-молдоване вступити до румунського війська, склавши попереду іспит з румунської мови.

Холера в Бесарабії.

КИШИНІВ, 23. В Ізмаїльському повіті зареєстровано два випадки холери.

„Єлена“.

ОДЕСА, 23. Портова адміністрація отримала звістку, що до Одеси пливе під червоним прапором з Новоросійська совітський корабель „Єлена“. Гадають, що на „Єлені“ пливе до Одеси делегація для встановлення морської торговлі між Україною та Новоросійськом, або делегація матросів торговельного флоту, для переговорів про

повернення до Одеси кораблів, які залишились під владою большевиків.

З болгарської преси.

СОФІЯ, 20. Приїзд українського посла, по словам „Военныхъ Извѣстій“, уявляє для Болгарії подію величезного значіння. Україна, яка стала самостійною державою через перемоги почвірної згоди, перша з поміж словянських держав, що вступила в тісний політично-економічний звязок з державами почвірного союзу. Болгарський звязок з Україною в культурному відношенні починається з часів відродження Болгарії.

Спорідненість віри, звичаїв та мови допомогла впливу української літератури на болгарську. По визволенню Болгарії в ній скрізь було засновано українські університети, які охоче відвідувала болгарська молодь. Зазначимо, що один з кращих істориків болгарського народу Марін Дрінов читав там курс історії. З другого боку один з найвизначніших учених й істориків України Драгоманів багато років був професором історії на болгарському університеті.

Політичні взаємовідносини Болгарії й України з моменту букарештського миру вступили в новий період. Бесарабія з її болгарським та румунським населенням буде найціннішою заставою доброї та незмінної згоди між Україною й Болгарією для охорони інтересів рідних нам не кровні мешканців Бесарабії, а також для впорядкування взаємовідносин з Румунією.

Література, наука.

Нові видання:

П. Клименко. *Навчання історії у початковій школі.* Видавництво „Вільної Української Школи“, бібліотека вчителя, № 9, Київ 1918, стор. 14, вел. 80, ціна 75 копійок.

„Літер.-Наук. Вістник“. Вийшла з друку книжка 4, 5 й 6 (за травень, червень і липень) „Літературно-Наукового Вістника“. Зміст:

М. Рильський: Царівна (поема).—*Міяковський*: (Письменник-народолюбець) (І. Н. Левицький). — *І. Стешенко*: Поезії. — *Нат Романович-Ткаченко*: За водою (повість). — *О. Олесь*: Поезії. *П. Смуток*: На пожарищі. — *Вяч. Лащенко*: Гайовий огник (поезії)—*М. Ієвченко*: Шуми весняні.—*К. Поліщук*: Тут і там (поезії).—*Ів. Стешенко*: Поет вищої краси—*М. М. Коцюбинський*,—*С. Русова*: Про перший театральний гурток у Київі.—*П. Тичина*: Поезії.—*Мих. Козорис*: Їх троє.—*О. Олесь*: Поезії.—*О. Грушевський*: Шляхи й стежки української науки. — *О. Слісаренко*: Поезії.—*І. Свєнціцький*: Карпато-руське москвофільство. — *Клим Поліщук*: Жертви тьми.—*Г. Грінченко*: Цвіт граната.—*І. Краськьвський*: На порозі нового життя. *Ів. Стешенко*: Зорі (поезії).—*К. Г.*: З сучасної політичної літератури.—*Терещенко*: Поезії.—*Некрологи*: Ів. Стешенко і Ф. Вовк.—*Д. Донцов*: Леся Українка.—Бібліографія. Книжки надіслані до редакції. Зміст тому. Оповістка.

Повідомлення.

◁ Економично адміністративний інститут. Комісія академіка Вернацького по питаннях вищої школи 22 серпня ухвалила статут економично-адміністративного інституту при українському товаристві економистів. Комітет товариства вживав заходів, щоб у найближчому часі справу з відкриттям інституту довести до кінця.

За для цього комітетом обрана окрема підготовча комісія, котрій доручена організація наукових сил, порозуміння з зацікавленими міністерствами, забезпечення інституту лекторіями і т. и. До вересня все це повинно бути з'ясовано, аби в початку його можна було відкрить уже й прийом прохань.

Курс навчання в інституті однорічний. До інституту дійсними слухачами прийматимуться особи з вищою освітою. Інститут має такі чотирі відділи: адміністративний, фінансовий, економики і статистики і міжнародньої політики; по потреби і складу слухачів можуть бути відкриті й инші відділи.

◁ Курси пасішництва. Просвітня комісія прохає осіб, які бажають прослухати курси пасішництва записатись до 1 вересня. Виклади будуть вечірні й провадитимуться в музеї по бжілярству губерніяльної управи.

Запис та інформації на Терещенківській 2 в канцелярії просвітньої комісії укр. університету. Там же можна записуватись на другий курс історично-екскурсійних курсів на яких викладатимуть: проф. Павлуцький, проф. Каманін, В. Прокопович, Г. Ернст, Зуммер, Козловська, Щербаківський і инші; на курси українського слова та грецької й латинської мови. (граматика читання, перекази).

◁ Екскурсія в Феофанію. Просвітня комісія У. університету у неділю 25-го серпня влаштовує екскурсію в Феофанію. Запрошені до участи в ній п.п. Козловська, Добровольський, Прокопович. Збіратися біля Голосієвського лісу в кінці Деміївського трамваю до 10 год. ранку. Екскурсантам брати з собою харчі та кухлики до чаю. Сторонні особи не курсісти, беруть квитки при початку екскурсії за 1 карб.

◁ Міжнародній конгрес лікарських помішників скликається в Київі на прикінці жовтня і початку листопада.

Конгрес скликається всеукраїнською спілкою лікарських помішників, помішниць та акушерок з ініціативи 2 всеукраїнського з'їзду лікарських помішників.

Цими днями прибув до Київа з Москви представник всеросійського союза союзів лікарських помішників для порозуміння в справі нового об'єднання лікарських помішників території бувшої Росії і головним чином, бажаного їм об'єднання організацій Московії та України, відокремлення організацій котрої від всерос. союза союзів приведить в скрутне становище самий союз і ставить під погрозу ті моральні цінности, які союз набув за 12 років істнування.

Алеж комітет всеукраїнської спілки лікарських помішників на нараді з представником Московії визнав краще скликати міжнародній конгрес для обміркування загальних питань.

До участи в конгресі запрошуються представники організацій, крім українських, від Московії, Польщі, Кавказу, Болгарії та инш., запрошення яким розіслано.

◁ Виставка-музей. Для того, щоб остаточно розподілити місця на території виставки і в павільонах під експонати, бюро управи виставочного комітету міністерства торгу і промисловости запрошує всіх експонентів, які бажають прийняти участь в виставці-музеї цього року, прибути на територію виставки (Олексієвський парк, вхід з Жилянської) в павільон № 13 у вівторок 27 серпня о 2 годині дня.

◁ Організоване студенство й учні учительського інституту м. Київа, бажаючих читати лекції української мови для співробітників залізниць у Київі, прохають звертатись до інспекції курсів міністерства шляхів, фундуклїївська 51, будинок у дворі, кімната 2 до д. Сніжка од 9 до 12 години.

◁ В науковому т-ві. Засідання філологичної секції відбудеться о 11 годині ранку сьогодня, 25 серпня, в помешк. наук. т-ва (В. Підвальна, № 36 помешк. 8).

Справи дуже нагальні і потрібують негайного полагодження; членів-філологів просять неодмінно прибути.

◁ „Український Червоний Хрест“. Заступник голови організаційного комітету „Червоного Хреста“ д-р П. В. Петровський просить членів комітету прибути до нього на засідання в понеділок о 7 год. вечора. (Рейтарська, 32).

Редактор Андрій Панківський

Оповістки.

Д-р. Сергій **Коломійцев** жіч. сіфіліс (606—914) 1 трімпер. Гоголівська. 2а. Пр. 11—1 і 5—7. в 22—0866—14

Д-р Чернік, спец. водолікарня мед. системи. лічення всякого роду полових хвороб, Вох. Житомірська 16. 9—1 та 5—9. 12—0876—5

Студент-природник 3 курсу шукає лекцію за все, обід або гроші. Столипінська 72 к. 8. від 5 год. обо звістити листом Марченко. 2—0929—2

Лісовий відділ Центр. Україн. С. Союза Госп. Кооперат. **закуповує ліси** на ині, колоди, кряжі й готові матеріяли, а також тартаки, машини та стамки для обробки дерева. Заяви листовно й особисто: Київ, Поділ, Спаська 16. Лісовий відділ Централа. 5-1023-3

Потрібні лісові спеціялісти (інженери, техники, механики, майстрі) по обробці дерева, тільки досвідчені знавці з референціями. Звертатись листовно і особисто: Київ, Поділ, Спаська 16. Лісовий Відділ Централ. 5—1024—3

Шукаю одну або хоч дві кімнати з правом користування кухнею. Тільки не центральне огрівання. Опал мій. Особисто або листом: Хрещатик 38, секретарю „Державного Вістника“ Олексі Панасевичу. 2—0932—2

Від Т-ва „Батьківщина“

Т-во повідомляє, що з 22 серпня Управа Т-ва перейшла на Прорізну вул. ч. 19, а майстерні, шевська і кравецька, на Хрещатик ч. 35 3 поверх. Майстерні реформуються і тому на 4 дні, зачинені. Функції їх починаються з 29 серпня. 1—1046—

Міністерство Народнього Здоровля

оголошує конкурс на посади: 1) завідуючого санітарно-гігієничним відділом санітарного департаменту; 2) чотирьох лікарів-фаховців до відділів гігієничного, епідемичного, 3) фаховців лікарів та статистиків виділу статистичного. Служба державна, розмір утримання завідуючому відділом 10.800 карб. на рік, фаховцям од 9.000 до 10.800 карб. Обов'язкова спеціальна підготовка та відповідний стаж. При заявах необхідно подавати докладне curriculum vitae та список наукових праць, коли мається. Особисто звертатись до санітарного департаменту міністерства, Володимирська, 19 у дворі. од 1 до 2 год. 1—0938—1

„Українська Гімназія на Куринівці.

Київська Міська Дума з 1-го вересня відкрила на Куріпівці українську мішану гімназію в составі 5—8 клясів. Гімназія буде містится при 7-й вищій початковій школі. Платня за навчанне 100 карб. на рік. В 5-й кляс без іспитів приймаються скінчивші вищу початкову школу. Прохання приймаються до 15 вересня“.

Запрошуються

всі видавництва та п.п. видавці надсилати для зразку по одному примірнику кожної нової книжки їх видання, негайно по виходу їх з друку, накладною платою на адресу, Київ, Хрещатик 39. Центральна Експедиція Українського Друку. Необхідні рівночасно відомости про умови гуртової виписки. Періодичні видання тимчасово не потрібуються. 16—0940—1

КУРСИ

НАВЧАННЯ НА ПИШУЧИХ МАШИНАХ

КУРСИ В першокласній школі, учать писати на маш. ріжн. сист. Навчання та перепис. ведеться також і на УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ. Зголошуватись можна щоденно окрім неділь від 9 до 8 год.

Ф. ФЛЕЙШМАН і А. КИРЖНЕР

В. Володимирськ 41 магаз. „Вядро“ —916—11

Оголошення.

При Київської військово-кватирній управі на 2 вересня 1918 року на 12 годин дня призначаються устні і з подаванням і надсиланням писаних заяв торги на перевозку дров кубичної міри з нижче вказаних пунктів до військових будинків і на хуторі Грушки, а саме:

З Київської пристані до будинків управи в м. Київ до 1000 куб. саж.

З правого берега Дніпра до тих же будинків до 500 куб. сажнів.

З Почерської вітки до тих же будинків 1000 саж. і з Святошинського лісництва до будинків на хуторі Грушки 500 сажнів.

Особи бажаючі брати участь в зазначеному торгу повинні заявити ціну за перевозку одного сажня кубичної міри дров по кожному пункті окремо і приставити заставу в розмірі 10% з заявленої ціни.

Для заключення умови уносяться остання 10%.

Умови підряда можна розглядати щоденно м. Київ Микольська вул. ч. 3 від 10 до 3 годин дня крім свят. 1—1047—1

Книжки для земств, бібліотек, шкіл.

Книгарня „Україна“, Катеринослав, Озерні ряди по Проспекту, № 24.

Мам.-Сібіряк. Поганий день Василиновича. ц. 30 коп.

Б. Грінченко. Як жив український народ (коротка історія). ц. 30 к.

Дзелень-Бом. Збірник віршів для дітей. З малюнками. ц. 1 карб. 10 к.

Малюйте, діти. Книжка для розмальовування. ц. 80 к.

Чередниченко. Захистки для селянських діток у літку. ц. 30 коп.

Українська граматка. З малюнками. ц. 85 коп.

М. Загірня. Про виборче право. ц. 30 коп.

Народні казки. Із збірника Рудченка. З малюнками. ц. 1 карб. 50 коп.

Л. Українка. Боярня. ціна 1 карб.

С. Русова. Дошкільне виховання ц. 3 карб.

Т. Шевченко. Кобзарь ц. 6 карб.

Мам.-Сібіряк. Старий Горобець. З малюнками. ц. 30 к.

Л. Українка. Стародавня історія східних народів ц. 6 карб.

Котляревський. Повний збірник творів. ц. 4 карб.

„ Наталка Полтавка ц. 75 коп.

В. Корнієнко. Запорожський клад. ц. 1 карб.

Мам. Сібіряк. Пригоди статечної миші. ц. 30 коп.

А. Нащенко. Історія запорожжа. (Друкується) при книгарні склад книжок А. Нащенка.

Всякі замовлення виконуються негайно. Гуртовим покупцям звичайна знижка. 5—1034—2

Аматорські ціни

плачу за всякого роду старі річи

А. Я. ЗОЛОТНИЦЬКИЙ

Проти почти Хрещатик № 28. Телефон 3-86.

Плачу дорожче всіх.

Купую ріжне дорогоцінне каміння.

1—954—1

Київська Губерніяльна Народня Управа

оголошує конкурс на заміщення посади старшого лікаря Кирилівської лікарні, з платнею 800 карб. в місяць при готовій квартирі. Кандидати будуть намічатись журі. Прохання з curric. vitae та з відомостями про відповідний службовий стаж повинні надсилатись Губерніяльній Народній Управі до 15-го вересня с. р. Необхідне знання української мови. 3—1037—3

Продовжується прийом передплати

на висилку нових книжок всіх видавництв по одному примірнику кожної нової книжки негайно по виході їх з друку. Книжки періодично надсилаються збірками на всю суму одержаної передплати але не менш як на 15 карб. Передплату треба надсилати на адресу: Київ, Хрещатик 39, Центральн. Експедиції Українськ. друку. 16—0939—1

„УКРАЇНСЬКІ МЕДИЧНІ ВІСТИ“

двохтижневий часопис наукової, практичної та громадсько-побутової медицини.

ВИЙШЛО 11 ЧИСЛО.

Передплату надсилати: Київ, Велика Васильківська 104, Д-ру Є. Н. Лукасевичу. Місцеві передплатники одержують часопис в Українському Клубі. 1—0187—1

Затверджено на зборах уповноважених Д. С. 22-23 червня ц. р.

Баланс на 1-ше січня 1918 року.

АКТИВ.			ПАСИВ.		
Рахунок каси	85942	01	Рахунок основного капіталу	26725	—
Рахунок біжучих рахунків в банках	239955	37	Рахунок пайового капіталу	315965	06
Рахунок цінних паперів	26000	—	Рахунок спеціяльних біжучих рахунків	1335230	22
Рахунок накладної платні	2455	12	Рахунок вкладів	3109	81
Рахунок рухомого майна	14833	50	Рахунок фонду освітнього	1000	—
Рахунок живого інвентарю	2000	—	Рахунок фонду стипендії при У. Н. У. ім. Дніпров. союзу	2000	—
Рахунок товарів на складі	1530945	92	Рахунок фонду на заведення кооперат. курси при У. Н. У.	1137	—
Рахунок товарів в дорозі	742398	10	Рахунок фонду допомоги споживч. кооперац. зруйнованій через війну	1000	—
Рахунок книгарськ. складу	141210	01	Рахунок фонду каси співробітник. Дніпров. Союзу	5150	60
Рахунок покупців	24615	34	Рахунок покупців	799242	28
Рахунок ріжних осіб та інституцій	765064	33	Рахунок ріжних осіб та інстіт.	325667	20
Рахунок підвідчітних сум	11293	93	Рахунок виданих векселів	735000	—
Рахунок векселів одержаних	20000	—	Рахунок поставників	1167441	72
Рахунок векселів учтених	300000	—	Рахунок платні співробітн.	2369	14
Рахунок поставників	632132	34	Рахунок перехідних сум	168	—
Рахунок платні співробітник.	400	—	Рахунок прибутків	49995	86
Рахунок відсотків	8955	92			
Баланс карб.	4771201	89	Баланс карб.	4771201	89

Збори уповноважених Дніпровського Союзу Споживчих Т-в ухвалили подія прибутку за 1917 рік таким чином:

1. В запасний капітал згідно статуту (не меньше 10%) . . . . . Карб. 6000.—
2. В основний капітал згідно статуту (не меньше 10%) . . . . . „ 6000.—
3. На паї членам Союзу з 6% річних . . . . . „ 2000.—

Примітка: одчислення на паї не видаються, а причисляються до паїв.

4. В медичну касу співробітників Союзу за 1917 рік, згідно колективного договору з Укр. Професійною Спілкою . . . . . „ 652.50
5. У фонд на кооперативну санаторію для співробітників . . . . „ 10.000.—
6. У фонд культурно-просвітний (для співробітників) . . . . „ 10.000.—
7. У фонд допомоги кооперативам, потерпівшим від війни . . . . „ 5.000.—
8. На погашення майна в собівартости (16833 карб. 50 к.) 10% . . „ 1.683.35

Голова Правління: Д. В. Келіух. Члени Правління: В. О. Галевич, П. В. Вікторов, Е. Ф. Філіпович. М. Я. Сербіненко, М. Н. Ботвиновський.

Бухгалтер: Т. Г. Клягин. 1—1045—1

Видавниче товариство „СІЯЧ“ Черкаси--Київ.

Вийшла з друку і маються на складах підручники:

ПЕТРУШЕВСЬКИЙ.—„Рідне слово“—Граматка (буквар). Видання 3. доповнене і виправлене.

ПЕТРУШЕВСЬКИЙ—„Читанка“. Перше видання ілюстроване.

ПЕТРУШЕВСЬКИЙ. „Граматика“ Видання друге, доповнене.—Ціна 2 карб.

Г. КОВАЛЕНКО.—„Оповідання з української історії для початкових шкіл“ без ілюстрацій—Ціна 2 карб.

Г. КОВАЛЕНКО—„Оповідання з укр. іст. для початкових шкіл“ з ілюстраціями.—2 к. 25 коп.

Крім того маються на складах нові видання:

ІВ. ФРАНКО—„Великий шум“ 8 карб. 25 коп.

М. ЛЕВИЦЬКИЙ.—„Діловод“ (Як писати службові папери укр. мовою) вид. друге ціна 50 к.

ВЛАЖКЕВИЧ.—„Краткое руководство к изученію укр. языка для лиц, знающіх русскій язык“ 1 карб.

Г. КОВАЛЕНКО.—„Про Будду“ ціна 85 коп.

Незабаром вийдуть в друку твори Грінченка, Яновської, Яворницького, Вороного, О. Левицького, Гоголя (в перекладі Пахаревського), Чеховського, Донцова та инших.

Замовлення прохають робити: Черкаси, Олександрівська 102 в-тво „СІЯЧ“.

Київ, В.-Володимирська 36. гост. „Прага“ в-тво „СІЯЧ“.

Земствам, просвітам, книгарням при гуртових замовах звичайна знижка.

Катальог видань т-ва висилається по замовленню. 3—0922—3

Видавнича спілка „КНИГОЗБІРНЯ“ у Київі.

Редакція й контора: Бесарабка, 2; тел. 24-01. Книгарня: Хрещатик, 28.
Книгарня і крамна комора: Хрещатик, 25, Пасаж, крамниця № 23.
Телеграфна адреса: Київ, Книгозбірня. Поштова скринька № 400. Вижучі рахунки: Українбанк, № 697, Совнбанк, № 1817 і Губерніяльна каса дрібн. кред., № 2418.

Вийшли з друку такі книжки

ч. 1. Джек Льондон — Поганець . . . . . 75 к. (розпродані)
„ 2. „ „ Велике чудо . . . . . 65 „ „
„ 3. „ „ На межі . . . . . 65 „ „
„ 4. „ „ А — Чо . . . . . 65 „ „
„ 5. К. Макушинський і Оскар Уальд—Дарунок дітям, ілюстр. казки . . . . 1 карб. 45 „ „
„ 6. Марія Конопницька—За дорогі . . . . . 65 коп.
„ 7. Іван Косинин—Білет . . . . . 65 коп.
„ 8. „ „ Блакитна анкарена . . . . . 65 „
„ 9. Федір Сенгалевич—Отець Сава . . . . . 65 „
„ 10. Корній Макушинський—Дуже чудні казки . . . . 1 карб. 20 „
„ 11. Антін Чехів—Серед ночі . . . . . 65 „
„ 12. „ „ Сільські лікарі . . . . . 65 „
„ 13-14. Л. Яновська—Повернувся із Сибіру драма на 5 дій. . 1 карб. 25 „
„ 15. Ф. Сенгалевич Отець Сава (Київські типи й стріл. малюнки) друге видання . . . . . 80 „
„ 16. К. Макушинський—Дуже чудні казки, друге видання . 1 „ 60 „

Друкуються і незабаром вийдуть:

ДРАМАТИЧНІ ТВОРИ:

ч. 1. Л. Яновська—Поводатирь, етюд на 1 дію.
„ 2. „ Бордоньку золотому... жарт на 1 дію.
„ 3 „ Огненний змій, драма на 4 дії.
„ 4 „ На зеленій клин, комедія на 5 дій.
„ 5 „ Людське щастя, драма на 5 дій.
„ 6 „ Noli me tangere драма на 4 дії.
„ 7 „ В передрозвітньому тумані, драма на 5 дій.
„ 8 „ І він, як всі, драма на 4 дії.
„ 9 „ Давид Найда (п'єса з кооперат. життя).

Наукові

10 Пауль Зіверт—Популярна геольогія.

Ілюстровані казки для дітей і оповідання:

ч. 11. В. Гауфф — Історія молодого англійця (з німецьк.)
„ 12. „ „ Зачарований корабель (з німецьк.)
„ 13. „ „ Штенфольська печеря (з німецьк.)
„ 14. М. фон Ебнер-Ешенбах — Мати (з німецьк.)
„ 15. „ Крамбамбулі (з німецьк.)
„ 16. С. Корвін-Павловська — Казки баби Оксани.
„ 17. Томсон-Сетон — Легенда про білого оленя (з англійськ).
„ 18. „ Сни вільного степу (з англійськ).
„ 19. К. Макушинський — Дуже чудна казка про царівну Марусю й чорного лебедя.
„ 20. К. Макушинський і Оскар Уальд—Дарунок дітям ілюстр. казки, друге вид.
„ 21. Я. Корчак—Слава, оповідання для дітей.
„ 22. С. Роздольський—Свинота, сучасні байки для дітей і дорослих.
„ 23. М. Конопницька—Наша шкапа, оповід.
„ 24. А. Чехів—Серед ночі, друге видання.
„ 25. „ „ Сільські лікарі, друге видання.

Має в коморі й книгарнях великий вибір українських книжок всіх видавництв на Україні й по-за її межами, шкільних підручників, географичних мап, портретів наших письменників, листівок, улаштовує книгозбірні для початкових, вищих початкових і середніх шкіл, приватних осіб і громадських установ.

Замовлення за готові гроші або післяплатою виконуються НЕГАЙНО.

Книгарням, земствам, школам, просвітам і громадським організаціям знижка від 5 до 25 відсотків.

При замовленні треба надсилати 50% вартости книжок.

Пересилка за кошт покупця. 998

Сьогодня БІГИ. Початок о 12 г. дня.

Друк. акц. т-ва „Петро Барський у Київі“, Хрещатик № 40.